

Complexnummer: 526167

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Eyckenlust

Aantal complexonderdelen

7

Monumentnummers van complexonderdelen

526168, 526169, 526170, 526171, 526172, 526173, 526174

Woonplaats

Beek en Donk

Gemeente

Laarbeek

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Kasteellaan 2, 5741 PJ te Beek en Donk

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex.

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde buitenplaats met HOOFDGEBOUW (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), POORTGEBOUW (3), TUINMANSWONING (4), SCHUUR (5), KASTEELHOEVE (6) en BOERDERIJ (7).

Ten noorden van de bebouwde kom van Beek ligt aan de Zuid-Willemsvaart en de rivier de Aa de historische buitenplaats Eyckenlust, onderdeel van de heerlijkheid Beek en Donk die in 1392 werd uitgegeven (tot 1798). Over de ontstaans- en ontwikkelingsgeschiedenis van het huis Eyckenlust is vrij weinig bekend. In 1646 kwam de heerlijkheid met kasteel in bezit van de familie Van Leefdael, die het huis in 1658 herbouwde na verwoesting door de Spanjaarden in 1598. In 1745 kwam Eyckenlust in het bezit van de familie De Jong, heren van Beek en Donk, in wiens bezit het goed thans nog is. Volgens het schrijven van Van der Aa in 1830 werd het huis in 1812 aanmerkelijk verbouwd. Over de tuinaanleg vermeldt deze 'van rondom met fraaye lusthoven en schoone plantsoenen omgeven (....) verzien van de schoonste wandeldreeven der geheele Meierij, voerende de naam Eyckenlust wegens het menigvuldig eikenhout dat men er voorheen aantrefte'. De eikenlanen bepalen nog steeds de karakteristiek van de buitenplaats. In 1826 werd de Zuid-Willemsvaart aangelegd en in 1843 werden de parallelwegen bestraat, de rivier de Aa (zuid-oost) werd in 1941 genormaliseerd. Rond 1870 werd het huis verbouwd tot zijn huidige aanzien (pleister, vensteromlijstingen), ook de tuinmanswoning dateert uit deze periode. Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven. De omgrenzing wordt aan de zuidwestzijde bepaald door het afwateringskanaal dat de Aa met de Zuid-Willemsvaart verbindt en aan de oostzijde door de rivier de Aa, de Hanoverse Dreef sluit de buitenplaats aan de noordzijde af, de Gemertseweg aan de zuidzijde.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

De HISTORISCHE BUITENPLAATS EYCKENLUST is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de oorsprong als middeleeuws kasteelcomplex, waaraan het kasteleiland en het poortgebouw herinneren;
- vanwege de bewoningsgeschiedenis waarbij het goed vanaf 1745 tot op heden in bezit is van één familie;
- vanwege de visuele samenhang tussen de complexonderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 526168

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 november 2003
Kadaster deel/nr	82677/89

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Beek en Donk		Laarbeek		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Kasteellaan	2			5741 PJ	Beek en Donk		
Kasteellaan	3			5741 PJ	Beek en Donk		
Kasteellaan	4			5741 PJ	Beek en Donk		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Beek en Donk		F				2042	
Beek en Donk		F				3186	
Beek en Donk		F				3187	

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1: HOOFDGEBOUW (Eyckenlust).

Deels op oudere fundamenten gebouwd hoofdgebouw bestaande uit een blokvormig huis van twee bouwlagen uit 1812, vernieuwd tot het huidige aanzien in ca. 1870 en een aanpalende L-vormige vleugel (bijgebouw) van één bouwlaag vermoedelijk uit 1658 (zie gevelsteen); dit laatste deel is gebouwd op oudere fundamenten. Bij de restauratie in 1977 is de voorgevel van het hoofdgebouw iets gewijzigd door het verwijderen van de borstwering en het plaatsen van kroon- en frontonlijsten. Het hoofdgebouw is overkapt door een met rode Oud-Hollandse pannen gedekt schilddak waarop een schoorsteen en dakruiter met luidklok. Ter hoogte van de onderdorpels van de vensters lopen natuurstenen cordonlijsten en de gevel wordt afgesloten door een geprofileerde goot(kroon)lijst. De symmetrisch ingedeelde, gepleisterde voorgevel van zes traveeën heeft een middenrisaliet van twee traveeën, dat met een halve verdieping boven de gootlijst uitsteekt en wordt bekroond door een driezijdig fronton met wijzerplaat/uurwerk. In de risaliet bevinden zich twee openslaande deuren en twee verdiepingsvensters en twee mezzaninovensters. De deuren en vensters, alle met gedeelde bovenlichten die op de begane grond een roedenverdeling hebben, zijn gevat in geprofileerde omlijstingen met kuif. De toegangsdeur bestaande uit een dubbele paneeldeur met bovenlicht is excentrisch in de gevel geplaatst. Voor het huis, aan weerszijden van de middenrisaliet staat een stel 19de-eeuwse SOKKELS tapstoelopend met decoratie in reliëf aan de voorkant en een platte achterkant. In de zijgeve; (noordwest) is één vensteras met gelijkvormig venster aan de voorgevel. De witgeschilderde achtergevel heeft een onregelmatig aanzien met verschillende vensters en uitbouwen. De deels bepleisterde en witgeschilderde vleugel van handgevormde

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

baksteen is gedekt onder met rode Oud-Hollandse pannen gedekte zadeldaken met wolfseinde; dakkapellen met driezijdig fronton. In de bouwmassa aan de voorzijde is een toren opgenomen met een met leien in maasdekking voorziene, achtkantige spits. De gevel aan de voorpleinzijde wordt geleed door zesruits schuifvensters en inrijdeuren. De regelmatig ingedeelde achtergevel aan de grachtzijde heeft rechts een driezijdige uitbouw (erker) met achtruits vensters en deuren met rondom een houten trans (omgang). Deels onderkelderd.

Waardering

HOOFDGEBOUW (Eyckenlust) is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege het 19de-eeuwse hoofdgebouw in eclectische stijl en de 17de-eeuwse vleugel als onderdeel van het oorspronkelijke kasteelgehucht;
- vanwege de kenmerkende ligging binnen de tuin- en parkaanleg;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 526169

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 november 2003
Kadaster deel/nr 82677/94

*Woonplaats** Beek en Donk
*Gemeente** Laarbeek
*Provincie** Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Beek en Donk	F			3184
Beek en Donk	F			3185
Beek en Donk	F			3186
Beek en Donk	F			3187
Beek en Donk	F			1134
Beek en Donk	F			1051
Beek en Donk	F			224
Beek en Donk	F			228
Beek en Donk	F			227
Beek en Donk	F			208
Beek en Donk	F			1591
Beek en Donk	F			1148
Beek en Donk	F			705
Beek en Donk	F			706
Beek en Donk	F			230
Beek en Donk	F			226
Beek en Donk	F			225
Beek en Donk	F			130
Beek en Donk	F			2166
Beek en Donk	F			207
Beek en Donk	F			223
Beek en Donk	F			1048
Beek en Donk	F			1147
Beek en Donk	F			2287

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Beek en Donk	F			1050
Beek en Donk	F			1135
Beek en Donk	F			1045
Beek en Donk	F			1047
Beek en Donk	F			2042
Beek en Donk	F			1046
Beek en Donk	F			2167
Beek en Donk	F			131
Beek en Donk	F			2044
Beek en Donk	F			222
Beek en Donk	F			2043
Beek en Donk	F			2288
Beek en Donk	F			229

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG.

De kern van de aanleg wordt gevormd door het ruim omgrachte vijfhoekige kasteleiland, toegankelijk middels het poortgebouw; tussen de poort en het hoofdgebouw een korte laan beplant met ca. 200 jaar oude linden eindigend op een voorpleintje. Op 19de-eeuwse topografische kaarten is te zien dat vanaf de huidige Bosscheweg een toegangslaam liep, iets ten oosten van de huidige laan die in ca. 1941 in de as van het hoofdgebouw is aangelegd; de oude laan volgde eerst een recht tracé en liep vervolgens met een bocht naar het poortgebouw toe. Vanaf de Gemertseweg liep een tweede toegangslaam evenwijdig aan de grillig verlopende rivier de Aa; hiervan zijn delen bewaard gebleven. Door de normalisering van de Aa (1941) sluiten beide lanen niet meer goed op elkaar aan. Ten zuidoosten van de (hoofd)toegangslaam ligt een restant van de oorspronkelijke moestuin annex boomgaard, waaraan alleen een rij geknotte perenbomen evenwijdig aan de oprijlaan herinnert (verder weide). In de directe omgeving van het huis staan enkele solitaire bomen (walnoot, bruine beuken, moerascypres, plataan). Op de Kadastrale Minuut uit 1832 staan in de tuin ten noordwesten van het huis twee rechthoekige vijvers aangegeven, waarvan alleen de meest noordelijke nog aanwezig is; ten noorden van het huis ligt een boomgaard met voornamelijk half-stam perenbomen. Het kasteelterrein is voornamelijk utilitair van gebruik, alleen aan de zuidoostzijde is de gracht vergraven tot een rechthoekige waterpartij, waarin een klein rond eilandje met een kastanje en rode beuk (eilandje ook op de kaart van 1832). De aanleg rondom het kasteelterrein wordt gekenmerkt door afwisselend open (weilanden) en gesloten (hakhout, populierenbos) delen doorsneden door met eiken beplante wandeldreven en zichten over de rivier de Aa. Parallel aan de zuidwest gracht met knik loopt een laan (op de Kadastrale Minuut van 1832 als waterloop aangegeven en op de Topografische Militaire Kaart van 1897 voor het eerst als laan); oorspronkelijk rechts van de laan een boomgaard (thans populierenbos). Aan het einde van deze laan aan de westzijde restanten van een kleinschalige aanleg met enkele solitaire bomen (iep, tamme kastanje) en een restant van een pad.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Eyckenlust is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaaf bewaarde structuur met vijfzijdige omgrachting en lanen;
- vanwege de landschappelijke kwaliteiten;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 526170

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 november 2003
Kadaster deel/nr	82678/142

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Beek en Donk	Laarbeek	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Beek en Donk	F			3184

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3: POORTGEBOUW.

De toegang tot de buitenplaats wordt gevormd door een poortgebouw uit ca. 1500, dat rond 1870 in neogotische stijl is verbouwd; volgens de kadastrale kaart van 1832 bevonden zich aan weerszijden van het poortgebouw twee lagere haakvormige zijvleugels (woningen) die vermoedelijk aan het einde van de 19de eeuw zijn gesloopt en vervangen door twee aflopende muurtjes. Het op vierkante grondslag opgetrokken gebouw van handgevormde baksteen bestaat uit twee bouwlagen onder een met leien in maasdekking gedekt tentdak bekroond door een dakruiter. De poortdoorgang met houten opgeklampte toegangspoort beschilderd met geel-blauwe kleuren heeft een kalkstenen geprofileerde omlijsting met hoekblokken, waarvan de segmentboogvormige boog op twee consoles met beeldhouwde kopjes rust. Langs de dakrand loopt een bepleisterd rondboogfries op kraagsteentjes tegen een natuurstenen kroonlijst. Boven de doorgang in de frontgevel is een vierpasrozet met houten roedenverdeling en de naam "EYCKENLUST" aangebracht, ook in de achtergevel een rozet en in het dakschild een klein driehoekig fronton met vlieggat (Verdieping duiventil). Trap naar zoldering. Aan weerszijden van het poortgebouw een schuin aflopende gemetselde muur, afgesloten door meerkantige bakstenen pijlers. Eenvoudige houten brug over slotgracht (XX).

Waardering

Het POORTGEBOUW is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de architectonische vormgeving;
- als markering van de toegang tot de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Funcie

Monumentnummer*: 526171

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 november 2003
Kadaster deel/nr	82678/119

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Beek en Donk	Laarbeek	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Beek en Donk	F			3185

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 4: TUINMANSWONING.

Terzijde van het poortgebouw staat een op rechthoekige grondslag opgetrokken dienstwoning uit 1870 (zie gevelsteen). Het pand is opgebouwd uit handgevormde baksteen met een gecementeerde vóór- en achtergevel (tuitgevel) en bestaat uit één bouwlaag onder een met Oud-Hollandse pannen gedekt zadeldak (windborden). De frontgevel is regelmatig ingedeeld met twee zesruits vensters en rechts daarvan een opgeklampte deur met tweeruits bovenlicht, in de top een vierruits venster. In de achtergevel zijn twee kleine ijzeren stalvensters. Verder vernieuwde vensters en een kleine recente aanbouw van een keuken tegen de zijgevel.

Waardering

De TUINMANSWONING is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de beeldbepalende ligging langs de opgang naar het huis;
- vanwege de eenvoudige en sobere vormgeving van een dienstwoning;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Woningen en woningbouwcomplexen	Dienstwoning(K)	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 526172

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 november 2003
Kadaster deel/nr	82678/127

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Beek en Donk	Laarbeek	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Beek en Donk	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Beek en Donk	F			2044

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 5: SCHUUR.

Achter het hoofdgebouw staat een op rechthoekige grondslag opgetrokken laat-19de-eeuwse schuur van één bouwlaag onder een met rode Hollandse pannen gedekt zadeldak (kap van sparren) met windborden en een makelaar. De witgeschilderde schuur is gebouwd met handgevormde baksteen. In de kopse noordwestgevel zijn twee later aangebrachte dubbele deuren, daarboven een houten luik; overige gevels met deuren en getoogde vensters gevat in gepleisterde lijsten; deuren in zandlopermotief beschilderd.

Waardering

De SCHUUR is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 526173

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 november 2003
Kadaster deel/nr	82678/160

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Beek en Donk		Laarbeek		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Kasteelsingel	1			5741 PK	Beek en Donk		
Kasteelsingel	3			5741 PK	Beek en Donk		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Beek en Donk		F				2166	
Beek en Donk		F				2167	

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 6: KASTEELHOEVE MET BIJGEBOUW.

Achter het hoofdgebouw aan de buitenzijde van de gracht staat een in oorsprong 17de/18de-eeuwse boerderij opgetrokken in handgevormde baksteen met bepleisterde plinten. De boerderij bestaat uit verschillende gebouwen gegroepeerd rondom een kleine binnenplaats: het op haakse plattegrond gebouwde woonhuis en stal, een recent met nieuwe steen opgemetselde schuur en een arbeiderswoning met bakhuisje. Direct aan de gracht ligt de langsgewel van het woonhuis bestaande uit anderhalve bouwlaag onder een met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen gedekt schilddak. Oorspronkelijk leidde een brug over de gracht naar de voordeur, die zich nu aan de binnenplaatszijde bevindt. Gevelindeling met kleine stomp en schuifvensters met roeden. Onderkelderd. De haaks op het woonhuis staande stal bestaat uit één bouwlaag onder een met verbeterde Hollandse pannen gedekt, iets geknikt dak. De vernieuwde buitengevel heeft een bloktandlijst net onder de dakrand, houten dubbele inrijdeuren steken iets boven de dakrand uit, verder getoogde stalvensters, mestluiken en staldeuren. De op rechthoekige grondslag opgetrokken arbeiderswoning bestaat uit één bouwlaag onder een met pannen gedekt zadeldak. Voor de woning staat aan de binnenplaatszijde een klein bakhuisje. Terzijde van de kasteelhoeve staat een op rechthoekige grondslag opgetrokken DIENSTWONING (Starreboslaan 1) van rode baksteen uit het einde van de 19de eeuw. Het pand bestaat uit één bouwlaag onder een met gesmoorde Oud-Hollandse pannen gedekt schilddak.

Waardering

KASTEELHOEVE MET BIJGEBOUW is van algemeen belang:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de ligging naast de slotgracht;
- als functioneel en karakteristiek onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 526174

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 november 2003
Kadaster deel/nr	82678/174

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Beek en Donk	Laarbeek	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Beek en Donk	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Beek en Donk	F			1591

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 7: BOERDERIJ.

In de as van de Starreboslaan ligt een Brabantse langsgewel boerderij (genoemd Vogelenzang) uit 1826. Het op langwerpige grondslag opgetrokken pand onder een met rode Hollandse pannen gedekt wolfsdak heeft een bepleisterde voorgevel met zwarte plint en met vernieuwde vensters; de rechter zijgevel heeft een deels vernieuwde zijmuur, ook vernieuwde vensters; het achterste witgepleisterde deel (stal) is nog in oorspronkelijke staat met deurpartij die boven de daklijst uitsteekt onder een opgetild dakschild, staldeuren en -vensters.

Waardering

De BOERDERIJ is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de beeldbepalende ligging in de as van de Starreboslaan;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument